

Bilag til Bet. o. Lovf. om Udførsel af Kartofler.

Hvis man kunde gaa ind paa denne Betragtning, denne Sondring af Kontrol ved Forsendelser ud af Landet pr. Bane og pr. Skib, vilde jeg indskrænke mine Bemærkninger til at gælde det sidste Tilfælde.

1. Man kunde forlange en Efterkontrol af Kartoflerne ved Indladning for at undersøge, om de var frose. Men det turde være vanskeligt at afgøre, hvem der skulde bære det Tab, der vilde fremkomme, hvis større Partier af en Ladning, som var godkendt inde i Landet, blev kasseret ved Havnen, et Tab, der vilde forøges derved, at der ikke i rimelig Tid kunde fremskaffes Kartofler nok til at komplettere Ladningen til det Skib, der ligger og venter og altsaa maatte have Liggepenge. Det blev ogsaa vanskeligt at afgøre, naar det var nødvendigt at forlange en saadan Efterkontrol, hvilket vilde afhænge af det skiftende Vejrlig. Jeg mener derfor ikke at kunne anbefale dette Forslag.

2. Man kunde ganske afskaffe Kontrollen, hvilket saa formentlig maatte gælde baade ved Eksport pr. Skib og pr. Bane. Men dette vilde være uheldigt, da Kontrollen dog ubestrideligt i mange Tilfælde har gjort Gavn. Men da Kontrollen under visse Omstændigheder har vist sig at svigte, maatte den søges ændret. Det er jo kun, hvad der jævnlig sker, naar man begynder paa nye Baner. Jeg mener derfor ikke, man bør afskaffe Kvalitetskontrollen.

3. Derimod vilde jeg foreslaa, at man, naar der er Tale om Udførsel pr. Skib, gik tilbage til den oprindelige Ordning, som jeg med største Betænkelighed saa ændret, hvad jeg vistnok ogsaa den Gang bemærkede overfor Ministeriet. Denne Ordning var saaledes, at Inspektionen kun foretoges paa Udskibningsstedet. Efter min Mening vil en Udførsel af Kartofler til England ikke i Længden kunne opretholdes, medmindre Kartoflerne fra Landmændene sendes til et Varehus ved Havnen, der sorteres, inspiceres, pakkes og derefter bringes om Bord. Det vil fordyre Varen, men det vil bevirke, at den fremkommer i en saa meget bedre Tilstand og i en for Modtageren betryggende Tilstand, saa at han kan og, naar Markedet betinger det, vil være villig til at betale en højere Pris. Medens Kontrollen ved Udførselen landværts maatte bibeholdes obligatorisk, kunde jeg tænke mig, at man gjorde Kvalitetskontrollen fakultativ, naar der er Tale om Udførsel ad Søvejen. Hvis Køber og Sælger kan enes om en Handel, uden at Varen kvalitetskontrolleres, saa maa de have Lov dertil, men saa fritages Kontrollen for de uheldige Forhold, der ovenfor er omtalt. Saa vil Køberen forstaa, at Risikoen er hans. Men man kunde tilbyde Kvalitetskontrol ved Udskibningsstedet, saaledes som man oprindeligt gjorde det, og saaledes som det udførtes, med et udmærket Resultat for Kvaliteten, af Foreningen i Randers. Englændernes Fordringer til Kartoflernes skarpe Sortering, hvorpaa det i Almindelighed skorter, idet der er for mange smaa imellem, Frihed for vedhængende Jord, Mærkning af Sækkene, f. Eks. ved forskellig farvede Baand eller Uldtraade, naar en Ladning indeholder flere Varieteter, saa alle Sække med Magnum Bonum mærkes rødt, alle med Up-to-date mærkes blaat, saa man ved Losningen kan sortere disse Varieteter og derfor levere en ensartet Vare ved Videresalg, i det hele taget alle de Fordringer, der stilles, de kan kun opfyldes, naar Kartoflerne behandles af øvede Folk, men ikke, naar Behandlingen udføres af mange forskellige og paa mange Steder.

Hovedvanskeligheden er utvivlsomt Frostten, Købere i Mellemeuropa vil være klare over den Risiko, der løbes ved Forsendelse om Vinteren pr. Bane. Jeg mener, man bør bevare den obligatoriske Kontrol for den Del af Eksporten, der gaar *pr. Bane*, ogsaa fordi den ellers kan befrygtes at komme over paa Hænder, hvor man ikke kan ønske den. Men ved Eksport *pr. Skib*, til England, hvor man med en vis Ret kan vente Kartoflerne indladet frostfrit i Skib, mener jeg, man kun kan indlade sig paa en Kontrol, der udføres ved Havnen. Hvis man ikke vil gøre det obligatorisk, at Kartoflerne sorteres, inspiceres og pakkes i Varehus ved Havnen, hvorved der sikkert vilde blive tilvejebragt en langt bedre behandlet Vare, som vanskeligt kunde blive frostbeskadiget, saa maatte man nøjes med at tilbyde Kvalitetskontrol for de saaledes ved Havnen behandlede Kartofler, men stille Handelen frit om, den vilde — og kunde — faa Købere for Kartofler, der udførtes uden Kvalitetskontrol. Jeg tror, at man vilde finde, at Køberne vilde betale den højere Pris, hvori denne bedre behandlede Vare vilde staa dem.

Allerærbødigst

(sign.) Harald Faber.

Til Landbrugsministeriet.